

Vastineet, osallistumis- ja arviointisuunnitelma

PROJEKTIN NIMI Siikajoen kunta Ruukin Asemanseudun yleiskaavan muutos ja laajennus	Kaavan laatija Iikka Ranta Arkkitehti YKS	Päiväys 13.4.2026

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli yleisesti nähtävillä 8.10.-6.11.2026. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin seuraavat lausunnot, joihin on laadittu vastineet. Mielipiteitä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ei jätetty.

1 Sisällysluettelo

Lausunnot	1
1. Pohjois-Pohjanmaan ELY.....	1
2. Oulun museo- ja tiedekeskus / arkeologia.....	2
3. Oulun museo- ja tiedekeskus / rakennettu kulttuuriperintö	3
4. Fingrid.....	3
5. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto.....	5
6. Raahan rakennusvalvonta.....	5

Lausunnot

1. Pohjois-Pohjanmaan ELY

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman tavoitteissa ei ole kuvattu tavoitetta suuronnettomuusvaaraa aiheuttavan laitoksen sijoittumisesta alueelle, vaikka vireillä olevassa asemakaavassa tavoite on tullut esiin. ELY -keskus toteaa, että kyseessä on kaavan osallisten ja kaavan mahdollisten vaikutusten kannalta oleellinen tieto, joka tulee jatkossa kuvata selkeästi.

Kaava-alueelle sijoittuu GTK:n ennakkotulkinnan ja olemassa olevan kairausaineiston perusteella happamia sulfaattimaita, jotka tulee ottaa suunnittelussa erityisesti huomioon.

Kaava-alueen läpi virtaa Vuolunoja, jonka ympäröivät alueet on tunnistettu tulvavaara-alueiksi. Vuolunoja on esitetty Syken Metsätaloudelle herkäät vesistöt -aineistossa herkäksi vesistöksi ja sen kaava-alueelle sijoittuva itäisempi haara erityisen herkäksi vesistöksi. Vesistön herkkyyden ja tulva- riski on huomioitava kaavan suunnittelussa.

Osa kaava-alueesta kuuluu Revonlahden maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisema-alueeseen. Valtakunnallisista alueidenkäyttövaatimuksista (VAT) kaavahankkeessa tulee huomioida erityisesti seuraavat teemat: "varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin. uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin", "haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin" sekä "suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, kemikaaliräjähdys- ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelyratapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista". Kaavatyössä tulee arvioida valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen ja alueidenkäyttölain 39 §:n mukaisten yleiskaavan sisältövaatimusten täyttyminen. Kaavatyön tueksi on tarpeen laatia selvitys alueen luontoarvoista, suuronnettomuusvaaraa aiheuttavien toimintojen sijoittumismahdollisuuksista alueelle, hulevesien hallinnasta, tulvavaaraan

varautumisesta sekä rakentamisen soveltuvuudesta tunnistettuihin kulttuuriympäristö- ja maisema-arvoihin nähden. Yleiskaavatyöhön on hyvä ottaa mukaan myös ilmastovaikutusten arviointi sekä hillinnän että sopeutumisen näkökulmasta hyödyntämällä mm. verkossa tarjolla olevia työkaluja. Jos valmisteluvaiheessa laaditaan useampia kaavavaihtoehtoja, erityisen kuvaavaa on esittää kaavavaihtoehtojen ilmastovaikutusten eroja.

ELY -keskus katsoo, että osayleiskaavan ja vireillä olevan asemakaavan keskinäisen aikataulun osalta on suositeltavaa edistää suunnittelua siten, että yleiskaavaa laaditaan asemakaavan edellä. Mikäli kaava-alueen tulviin varautumisen ratkaisuna suunnitellaan patorakenteita, tulee kaavan osallisissa huomioida myös patoturvallisuusviranomaisen tehtäviä hoitava Kainuun ELY -keskus (1.1.2026 alkaen Lapin elinvoimakeskus). 1.1.2026 tulee huomioida kaavan osallisissa Pohjois- Pohjanmaan ELY-keskuksen sijaan Lupa- ja valvontavirasto ja Pohjois-Suomen elinvoimakeskus.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on kuvattu, että kaavan valmistelu- vaiheessa järjestetään alueidenkäyttölain 66 S:n mukainen viranomaisneuvottelu, mitä ELY -keskus pitää kaavan tavoitteet ja alueen ominaispiirteet huomioiden tarpeellisena.

Vastine:

[Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetty lausunnon mukaisesti. Lausunnon sisältö tullaan huomioimaan yleiskaavan valmisteluvaiheen aineistossa.](#)

2. Oulun museo- ja tiedekeskus / arkeologia

Laajennetulta suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Suunnittelualueen lähin arkeologisen kulttuuriperinnön kohde on esihistoriallisen esineen irtolöytöpaikka *Koivukangas SW* (muinaisjäännöstunnus 708040024), joka sijaitsee noin 250 metriä suunnittelualueesta kaakkoon.

Suunnittelualue on kuulunut pienialaisesti sen itäosasta arkeologisen inventoinnin piiriin vuonna 2010 (*Siikajoen Saarikosken, Ruukin Asemanseudun sekä Jokivarren osayleiskaava-alueiden muinaisjäännösinventointi / Viljanmaa*). Muilta osin hankealuetta ei ole arkeologisesti inventoitu. Maanmittauslaitoksen 5p laserkeilausaineiston perusteella hankealueella on useita maan pinnalle erottuvia anomaliaita, jotka viittaavat alueella sijaitseviin arkeologisiin kohteisiin. Jotta kohteiden luonne saataisiin selvitettyä kaavoitusta varten, tulee alueella tehdä arkeologinen inventointi.

Inventoinnissa erityisen tarkasti tulee selvittää alueet, jolle ollaan osoittamassa muuttuvaa maankäyttöä sekä muut maastoltaan potentiaaliset alueet. Selvityksessä tulee ottaa huomioon niin esihistoriallisen kuin historiallisen ajan kohteet. Muinaisjäännösalueilla mahdollisesti todettavien yksittäisten rakenteiden (alakohteet) koordinaatit tulee kirjata raporttiin. Kohteille tulee myös osoittaa aluerajaus. Inventoinnissa tulee hyödyntää ajantasaisinta ja tarkinta Maanmittauslaitoksen tuottamaa laserkeilausaineistoa (5p-aineisto).

Arkeologinen inventointi tulee suorittaa noudattaen Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita, jotka löytyvät Museoviraston verkkosivulta: <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus>. Kyseiseltä sivulta löytyvät myös ohjeet arkeologisten kenttätöiden tilaamiseksi sekä luettelo arkeologisia kenttätöitä suorittavista kaupallisista toimijoista. Museon lausunto tulee liittää mukaan tarjouspyyntöön. Valitun toimijan tulee olla yhteydessä museoon ennen inventoinnin aloittamista, jotta museo voi jakaa mahdollisesti tiedossaan olevat arkeologiset kohteet, joita ei näy muinaisjäännösrekisterissä.

Kenttätutkimusten tekijän tulee toimittaa raportti digitaalisena paikkatietoaineistoinen arviointia varten alueelliseen vastuumuseoon (Oulun museo- ja tiedekeskus, kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi). Arvioinnissa varmistetaan, että selvitys vastaa sille asetettuja

tavoitteita. Museo toimittaa raportin arvioinnin jälkeen Museovirastoon, jossa se tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan julkisessa palvelussa: <https://asiat.museovirasto.fi>. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi.

Vastine:

Alueelle on laadittu lausunnon mukaisesti arkeologisen kulttuuriperinnön inventointi ja siinä havaitut uudet kohteet huomioidaan kaavaratkaisussa sekä muussa kaavan valmisteluaineistossa.

3. Oulun museo- ja tiedekeskus / rakennettu kulttuuriperintö

Suunnittelualue sijoittuu osin maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle Revonlahden kulttuurimaisema Siikajokivarressa (MRKY 2015). Suunnittelualueen koillispuolella Siikajoen vastarannalla sijaitsee valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Ruukin maatalousoppilaitos ja koeasema (RKY 2009). Arvoalueet on huomioitu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ja suunnitelman mukaan ne tullaan huomioimaan kaavan vaikutusten arvioinnissa. Oulun museo- ja tiedekeskuksella ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

4. Fingrid

Fingrid Oyj kiittää mahdollisuudesta lausua hankkeesta. Ruukin Asemanseudun osayleiskaavan 2030 muutoksella ja laajenuksella mahdollistetaan vihreän siirtymän ja teollisuuden hankkeiden kehittäminen Siikajoen alueella, turvataan alueella sijaitsevan Fingridin sähköaseman toimintaedellytykset ja laajenemismahdollisuus ja yhteensovitetään tulevat toiminnot muuhun yhdyskuntarakenteeseen.

Lausuimme alueen Jussinkankaan asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 29.1.2025. Lisäksi Fingrid on ollut mukana kaavahankkeiden kokousjakelussa ja keskusteluissa. Tämä lausunto koskee myös Jussinkankaan asemakaavan asioita (päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma).

Kaava-alueelle sijoittuu Fingridin kehittyvä Siikajoen sähköasema 748-411-26-115 sinne johtavine voimajohtoineen (kuva 1). Liitteessä on kartta ja kaava-alueen keskeiset poikkileikkaustiedot Fingridin voimajohtojen osalta. Kyseessä on kehittyvät voimajohtoyhteydet, jolloin nykytilanteen tiedot eivät ole välttämättä riittäviä vastamaan tulevaisuuden tarpeisiin. Kaavoituksessa tulee turvata edellytykset voimajohtojen sekä sähköaseman käyttöön ja kehittämiseen. Kiitämme, että Fingridin sähköaseman toimintaedellytykset ovat tavoitteissa kaavassa.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti luonteva paikka uusille voimajohtoille on nykyisten voimajohtojen käytävässä, ja tulevaisuudessa niihin kohdistuu yhä enemmän kehittämissäpaineita. Fingridissä on tunnistettu tarvetta uusille voimajohtoille kaava-alueella. Osa Fingridin kehitystarpeista on varhaisen suunnittelun vaiheessa, joten asiaan liittyy epävarmuustekijöitä Tilannekuva energianhuollon tarpeista ja tekniset suunnitelmat kuitenkin edistyvät vaihe vaiheelta. On mahdollista, että alueella ilmenee muita johtotarpeita ja energiantuotantohankkeiden liityntöjä. Voimajohtojen ja sähköaseman lähialueen toimintojen

suunnittelussa on hyvä jättää liikkumavaraa ja joustoa kehittyville voimajohtoille. Se tarkoittaa sitä, että keskeisen sähköaseman ja sen voimajohtojen ympäristöä ei ole järkevää suunnitella liian tiiviiksi ympäröimällä niitä uusilla rakenteilla ja rakentamisella. Varsinkin asemakaava voi viedä mahdollisuuksia sähköaseman kehittämiseltä.

Muistutamme muutoinkin, että sähköaseman tai voimajohtoalueella tai sen läheisyydessä tapahtuva toiminta ei saa ristiriidassa sähköturvallisuuden kanssa eikä toiminta voi aiheuttaa vaaraa voimajohtojen käytölle ja kunnossa pysymiselle. Esimerkiksi vaarajännitteet on selvitettävä hyvissä ajoin risteämäläusunnon kautta. Tähän kohteeseen liittyy paljon yhteensovittavaa. Rakentaminen voimajohtojen ja sähköaseman läheisyyteen vaatii yhteistyötä, yhteensovitusta ja vaihteittain tarkentuvia ratkaisuja. Tässä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevassa lausunnossa meillä ei ole valmiuksia ottaa kantaa edellä kuvattua tarkemmin kaavan sisältöön tai tuleviin hankkeisiin. Kaavavarausten muodostuessa voidaan mielellään keskustella lisää yhteensovittamisesta, tarkentuvan tiedon pohjalta. Tavoitteena on löytää yhteiset ratkaisut, jotka mahdollistavat kaikkien hankkeiden sujuvan toteutuksen. Valitettavasti Fingridin edustajat eivät ole voineet osallistua asemakaavasta 25.11.2025 järjestettyyn työneuvotteluun. Mahdollisesti työneuvottelu asiasta on tarpeen alkuvuodesta 2026.

Yleistä kaavoituksen lähtökohdaksi

Muistutamme vielä yleisluontaisesti seuraavista asioista, jotka on otettava huomioon suunnittelussa sähköaseman ja voimajohtojen kannalta: Sähköasema-alueella tai voimajohtoalueella tai niiden läheisyydessä tapahtuva toiminta ei saa ristiriidassa sähköturvallisuuden kanssa eikä toiminta voi aiheuttaa vaaraa voimajohtojen tai sähköaseman käytölle ja kunnossa pysymiselle.

Rakennusrajoitusalueelle ei saa tehdä rakennusta tai siihen kiinteästi liittyvää rakennuksen osaa. Lunastuslupan mukaan Fingridin lupa tarvitaan kahta metriä korkeampien rakenteiden sijoittamiseen ja rakentamiseen, mutta sähköturvallisuussyistä Fingridin risteämäläusunto on pyydettävä kaikille johtoalueelle ja sen läheisyyteen tehtäville rakennelmille ja rakenteille. Rakennusrajoitusalue koskee maanpäällisiä ja maanalaisia rakennuksia.

Sähköaseman ja voimajohtojen läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset vaarajännitteet. Fingrid määrittelee etäisyys- ja suojausvaatimukset tapauskohtaisesti vaarajännitearvioiden perusteella. Tiedot niistä saatte erillisen risteämäläusunnon kautta.

Voimajohtoalue ei sovellu varastointiin eikä lastaukseen.

Voimajohtojen rajoituksia maankäytölle käsitellään Fingridin julkaisemassa oppaassa Ohje voimajohtojen huomioon ottamiseen yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maakäytön suunnittelussa, joka on ladattavissa Fingridin verkkosivuilta www.fingrid.fi/kantaverkko/maankavtto-ia-vmparisto/voimaiohtoalueiden-hvodvntaminen/ohjeita-kaavoittaialle/.

Fingridin toimintojen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämäläusunto, myös suunnitelmien tarkentuessa ja muuttuessa. Risteämäläusunto kannattaa pyytää hyvissä ajoin, kun pohditaan rakentamisen etäisyyttä ja reunaehtoja. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja ja sähköasemaa.

Vastine:

[Lausunto huomioidaan asemakaavan valmisteluvaiheen aineistossa ja kaavakartalle varataan laajenemisalueet sekä sähköasemalle sekä voimajohtoille Fingridin toimittaman aineiston perusteella.](#)

5. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla (Tukes) ei ole lausuttavaa asiassa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

6. Raahen rakennusvalvonta

Raahen rakennusvalvonta, joka hoitaa Siikajoen kunnan rakennusvalvonta palveluita on tutustunut Ruukin Asemanseudun osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Rakennusvalvonnalla ei ole tähän lausuttavaa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.